Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu ile Röportajlar Serisi-III

“YANLIŞLARA AĞIT YAKMAKTAN DOĞRULARI İNŞA EDEMİYORUZ”

İHSAN FAZLIOĞLU OKUMALARI

Önsöz Yerine,

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'nun ***"bilgi kendine kayıtsız kalan kişileri ve toplumları affetmez"*** nasihatini dikkate alarak, bilgiye ve bilginlerimize kayıtsız kalmama adına fazlioglu.blogspot.com adresinde samimi bir çalışma başlatılmıştır. Bu platform üzerinden Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'nun vermiş olduğu konferanslar, seminerler, dersler, katıldığı radyo ve TV programları, gazete ve dergilerdeki röportajları ve yazıları ile hocamız hakkında basına yansıyan diğer konular hakkında bilgi paylaşımı ve değerlendirmelere yer verilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu hocamızın Sayın **Yusuf Genç** tarafından yöneltilen sorulara vermiş olduğu yanıtlardan oluşan ve ***Yeni Şafak*** gazetesi ***Pazar Eki***'nde yayımlanan ***"Yanlışlara ağıt yakmaktan doğruları inşa edemiyoruz"*** başlıklı röportajını istifadenize sunuyorum. Yeni Şafak gazetesi ve Sayın Yusuf Genç'e bu güzel katkısından dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

Kendisine yöneltilen sorulara yanıt veren Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu, kendisinin***"mevcuda ilişkin karamsar sayılabilecek bir tablo tasviri yaptığı"*** şeklindeki bir soruya şu yanıtı veriyor: ***"Karamsar değilim çünkü sona değil, yola bakıyorum; yani sonuca değil, sürece... Şöyle inanıyorum, sonuca odaklananlar ağır baskı altında kalırlar, sonuca ulaşmak için her yolu meşrû görürler; başaramadıklarında ise bunalıma girerler. Sürece dikkat kesilenler, farklı süreçlerin varlığını ön-görürler; süreçte olmak onları dâim ayık tutar; çünkü süreç sürer, süreklidir."***

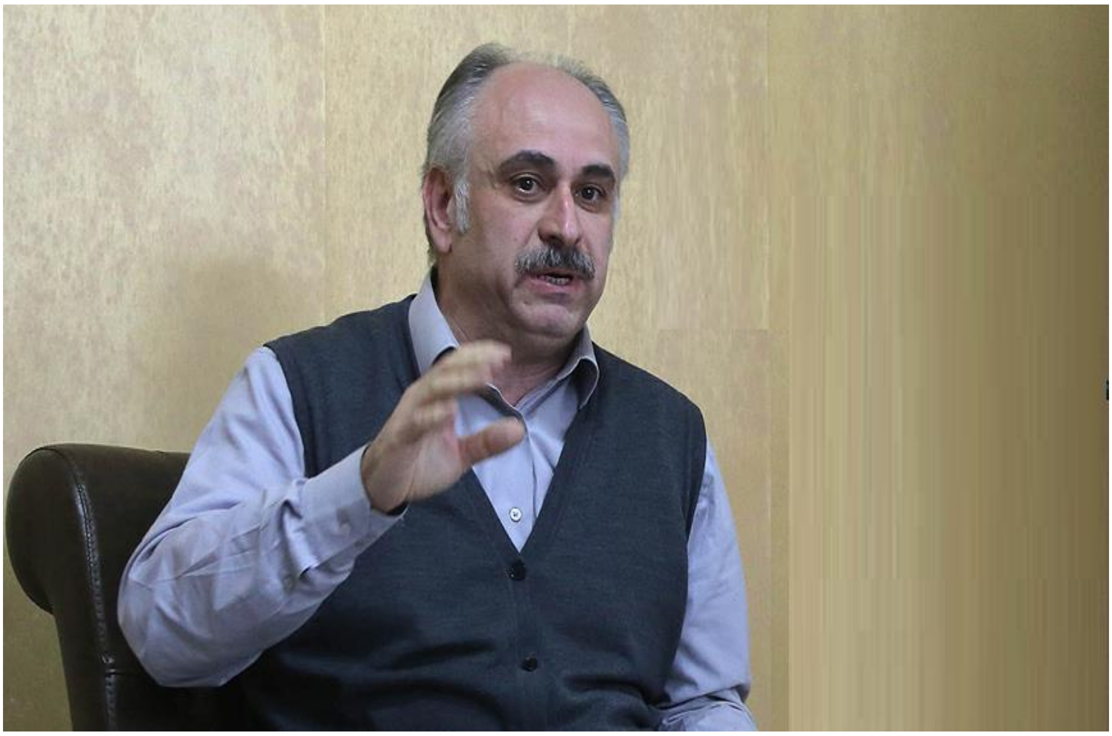
Bu değerli röportajın yararlı olmasını diler, hocamıza dair elinizde bulunan benzeri dokümanları tarafımızla paylaşmanızı rica ederim.

Muhammet NEGİZ

mnergiz@live.com

24.06.2018

PROF. DR. İHSAN FAZLIOĞLU: YANLIŞLARA AĞIT YAKMAKTAN DOĞRULARI İNŞA EDEMİYORUZ[1]

Çalışmalarını İslam Bilim Felsefesi tarihi ve matematik tarihi üzerine yoğunlaştıran Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu, yeni yayınlanan ***İslam-Türk Felsefe Bilim Tarihinin Anlam Küresi, Kendini Aramak*** ve ***Akıllı Türk Makul Tarih*** kitaplarıyla, ayağa kalkmak isteyen Türkiye'ye yeni bir dil inşası öneriyor. Fazlıoğlu, ***'sona değil, yola bakalım'*** diyor.

Medeniyet Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu, derslerini yalnızca öğrencilerin değil, öğretim görevlilerinin de takip ettiği Türkiye'nin çalışkan cins kafalarından biri. İslam bilim felsefesi tarihi ve matematik tarihi üzerine çalışan Fazlıoğlu'yla Papersense Yayınları arasından okuyucuyla buluşan üç yeni kitabının tartışma konuları üzerinden ***'akıllı Türk***'ü, '***makul tarih***'i ve olan biteni konuştuk.

[1] Genç, Y. (Aralık, 2014). Yanlışlara ağıt yakmaktan doğruları inşa edemiyoruz, Yeni Şafak Pazar Eki. https://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/yanlislara-agit-yakmaktan-dogrulari-insa-edemiyoruz-2038241

Ümitvâr olmakla birlikte mevcuda ilişkin karamsar sayılabilecek bir tablo tasviri yapıyorsunuz. Bugün Türkiye'de yolunda gitmeyen şey/ler nedir? Ve bunların gayrı safi milli hasılanın artmasıyla düzeleceğine inanan çok sayıda insan var.

Tefekkür ile tedebbür[2] dolayısıyla fikir ile tedbir, zat bakımından aynı, itibar bakımından ayrıdır. Söylenenler tefekkür cihetindendir; tedebbür cihetinden değil. Bu nedenle kendimce fikirlerim ***"olması gereken"*** açısından ifade edilmişlerdir; ***"olan"***a ilişkin tedbir hakkında fazla bir şey söylemezler. Başka bir deyişle olgu ve olayların hakikî mahiyetlerine ilişkindirler; ferdî hakikatlere değil. Ya da kısaca şöyle diyeyim, işin siyaseti ile değil hakikati ile ilgilidirler. İşte bu nedenle, olması gereken hakkında söylenenlerle olana bakıldığında karamsar bir tablo tasvir edildiği sanılıyor; nazarın noktası tashih edilirse tasvir de düzeleceğinden bu yanlış sanı da ortadan kalkar. Karamsar olsam, ne konuşur ne de yazardım. Karamsar değilim çünkü sona değil, yola bakıyorum; yani sonuca değil, sürece... Şöyle inanıyorum, sonuca odaklananlar ağır baskı altında kalırlar, sonuca ulaşmak için her yolu meşrû görürler; başaramadıklarında ise bunalıma girerler. Sürece dikkat kesilenler, farklı süreçlerin varlığını ön-görürler; süreçte olmak onları dâim ayık tutar; çünkü süreç sürer, süreklidir. ***"Yolunda gitmeyen şey/lere"*** gelince, çok şey söylenebilir; ancak en temelde sorun bir ***"yolda olmamak"***tır; çünkü bir şeyin yolunda gitmesi için bir yolda olması gerekir. Başka bir deyişle, tedebbürün tedbiri, tefekkürün fikrine merbut[3] kılınmalı; siyaset de bir hakikatin mümaresesi olmalı. ***"Çok sayıda insan"***ın düşüncesi anlamlıdır; çünkü herkes kendi derdiyle hem-hâldir; ama düşünce, tefekkür ***"az sayıda insan"*** içindir.

GAZETE DİLİYLE DÜŞÜNCE DİLİ KURULAMAZ

'İşleri nasıl yoluna koyarız?' sorusunun reçetemsi bir yanıtı olmadığını söylüyorsunuz. Bununla birlikte bir dil inşasından da söz ediyorsunuz. Bugün dünyayı kavrayacak bir dilimiz yok mu?

"İşleri yoluna koymak" çözümün başlangıcı; ***"nasıl"*** ise sorunun. Dediğim şu, nasıl sorusu yanıtını yolun başında değil, bizatihi yolda bulur. Yolun başında oturup düşünenler en nihayetinde ağlarlar; yola çıkanların, yürüyenlerin çözüm için en azından bir ümitleri var demektir. Dil inşasından muradım, tefekkürün dilidir; tefekkürün bir dili yok 'Bu Ülke'de. Günlük dil ile dışa düşersiniz; içe değil; bu da düşünce olmaz.

Bir dilin dünyayı kavramasının zemini, öncelikle köklerini bir hayat görüşünde bulmasıdır. Günümüz Türkçesinin zemininde bir hayat görüşü var mı? Var ise nedir? Sonra da kavramlar. Kavramı olmayan kavrayamaz.

---

[2] Tedebbür, bir işin neticelerini ve âkıbetini düşünmektir. (Kaynak: http://www.islamveihsan.com/tefekkur-nedir-teemmul-nedir-tedebbur-nedir.html) M. Negiz.

[3] Merbut: 1.bağlanmış, bağlı olan. 2.ilişik bulunan, ilişkin. (Muhammet Negiz).

Kitaplarınızın, özellikle felsefe-bilim yazılarınızın zor anlaşıldığı yönündeki eleştirileri de bu açıdan görmek gerekiyor o halde. Günlük yaşam dilinden yani gazete dilinden çıkmamız gerekiyor…

Yazılarım zor değil; yalnızca bir dilleri var. Elbette elden geldiğince klasik Türkçeye sinmiş usûleynin[4] kavramlarını dikkate almaya çalışıyorum. Kavramlar bilinmeden yargıların anlaşılması zordur; sadece ezberlenirler.

Yaşamda kullandığımız herhangi bir dili terk edelim demiyorum; yerinde kullanalım diyorum. Gazete dili gazetede kullanılmalı; düşüncede değil. İnsana ait hiçbir şey birbirinin yerine ikame edilemez; her şey yalnızca alt ve üst sınırları iyi tespit edilerek yerine konmalı ve kullanılmalı.

TÜRK OLMAK, TÜRK KALMAK

Başımıza neler geldiğini anlamamız gerekiyor ama önce belki 'biz'e temas edersiniz. Türklüğü, Selçuklu siyasetine müntesip olmak şeklinde açıklıyorsunuz.

Geçmiş ile gelecekte karşılaşmaktan bahsediyorum ki o zaman o geçmiş tarihe dönüşür. Yoksa geçmişteki bir olgu ya da olaya mücerret[5] intisap[6] hiçbir şeyi çözmez. Dediğim, bu toprakların tecrübesinden hareket etmek. Bu tecrübenin içine Selçuklu da, Osmanlı da, Cumhuriyet de girer.

Öte yandan **'Türklük'** sözcüğü, **-lük** ekinin imlediği üzere bir soyutluğu içer; daha çok Türk olmak, Türk kalmak, kısaca hareket, süreç içinde olmak, yolu kendine mesken, yürüyüşü tarz kabul etmek… **'Biz'** sözcüğünün mefhumu itikadımızın, kültürümüzün, medeniyetimizin, ne denirse densin, tarihî tecrübesidir; aşkınlığı[7] bağlamsallığında içkindir[8]. Dikkat edilmesi gereken, bu tecrübedeki sabiteler[9] ile değişkenleri birbirine karıştırmamaktır.

[4] Usûleyn: İki usûl (usûlu'l-fıkh ve usûlu'd-dîn).
[5] Mücerret: 1.Soyut, 2. Katışık ve karışık olmayan, 3. Evlenmemiş, bekâr
[6] İntisap: 1. Bağlanma, 2. Girme, 3. Kapılanma
[7] Aşkın: İng. transcendent 1. Bir düzeyin ötesine yükselen, verilmiş bir sınırı aşan. 2. Üstün olan; insanlık düzeyinin üstüne çıkan (Tanrı). 3. Göz önüne alınan alanın dışına çıkan; özellikle bilinci aşan, bilincin dışına çıkan. 4. (Kant'ta) Olabilecek her türlü deneyin sınırını aşan, insan bilincini aşan. 5. Doğayı, gerçekliği aşan: doğaüstü, duyuüstü. Karşıtı bk. İçkin.
[8] İçkin: İng. immanent (Lat. immenens = içinde kalarak, içinde olarak < in = içinde; manere =kalmak transiens (aşkın) = bir şeyin ötesine geçerek, "aşarak"ın karşıtı) 1. Yalnızca bilinçte olan, yalnızca bilinç içeriği olarak var olan (şey). (Bilinçte içkin.) 2. Deney içinde kalan, deneyi aşmayan (şey). (Deneyde içkin.) 3. Dünya içinde, dünyada olan (şey). (Dünyada içkin.) BSTS / Felsefe Terimleri Sözlüğü 1975
[9] Sabite: 1. Değişmeyen, kımıldamayan. 2. Kanıtlanmış, anlaşılmış. 3.Bir formülde geçen ve önceden belirlenmiş bulunan değişmez nicelik. 4. Görünürde hareket etmeyen yıldız

BİZE AİT OLAN SORU KONUSU KILINMALI

Bir zamanlar iyiydik. Atlarımızı sınır uçlarında koşturuyor, medreselerimizde çağın tüm bilimlerini derinlikle ele alıyorduk. Sonra ne oldu da bugün bu soruyu size yöneltiyorum? O ilk kırılmanın tespitini nasıl yapıyorsunuz?

Beşerî eylemler kendilerine delalet[10] eden sözcüklerin mutlaklığı içinde ele alınmaz; çünkü her tür eylemimiz belirli bir mekân-*zaman içinde var*-olan ilişkiler yumağıdır. Belirli koşullarda varlığa gelirler; imkânlarını tüketirler ve varlık sahnesinden çekilirler. ***'Biz'*** dediğimiz de bir eylemdir; bir hâdisedir; muhdestir[11]; mukayyettir[12]; tarihî süreklilik içinde yol alır; var-olur ve yok-olur. Siz bugün bana bu içerikte bir soruyu sorabiliyorsanız sürekliliğimiz devam ediyor demektir. Kırılmaya gelince sürekliliğin herhangi bir formudur; varlığa gelmesinin pek çok şartı vardır. Ayrıca, bu kırılma başka bir yerdeki inşalarla alakalıdır. Daha açık bir ifade ile bize ait olanın soru konusu kılınması, biz-olmayanların diyarında ortaya çıkan ve bizi de belirlemeye başlayan farklı ve bizce yeni durumlarla ilgilidir. Bu nedenle felsefe-bilim tarihini bir kavga ve savaş tarihi olarak okumamalıyız. Bundan sakınırsak kırılmalardan çok inşalara yönelebilir ve ne olup bittiğini anlayabiliriz… Çünkü yanlışlarımıza ağıt yakmaktan bir türlü doğrularımızı inşa edemiyoruz.

SÜREKLİLİK GEÇMİŞ VE GELECEĞİ BİR ARADA TUTAR

En sık vurgularınızdan biri de süreklilik. Süreklilik her alanda mı?

Süreklilik idrakin bir özelliğidir her şeyden önce. Her şey, her şey ile ilişkilidir ve her şey, her şeyin devamıdır. Sorun sadece siyasî süreklilik değildir. Süreklilik olmaz ise düzen, nedensellik, yasalılık, vb. hiçbir şey olmazdı.

Çünkü süreklilik yalnızca sübutiyetin[13] değil aynı zamanda değişimin de zeminidir. Görünür olanı taşıyan görünmeyeni dikkate almazsak, ahvali taşıyan zatı bilmezsek, ne kavramlarımızı inşa edebiliriz ne de yargıda bulunabiliriz.

Usûleyn[14] açısından süreklilik adetullah ve sünnetulah[15] kavramlarının da içeriğini oluşturur zaten. Süreklilik hem geçmişi hem anı hem de geleceği bir arada tutar çünkü...

---

[10] Delalet: a. (dela:let, l ince okunur) esk. 1. Kılavuzluk, aracılık. 2. mec. İz, işaret.

[11] Muhdes: sf. 1. Yeni kurulan, sonradan oluşturulan. 2. a. mim. Yapının özgün biçimlerine uygun olmayan sonradan yapılmış bölümler.

[12] Mukayyet: sf. esk. 1. Bağlı olan, bağlanmış. 2. Bir şart veya kayıtla bağlı olan. 3. Yazılmış, yazılı, kayıtlı.

[13] Sübutiyet: Sabit olma, kesinlikle değişmeme. https://www.luggat.com/s%C3%BCbutiyet/1/1.

[14] Usûleyn: İki usûl (usûlu'l-fıkh ve usûlu'd-dîn)

EYLEMEYEN SEYREDER

Tarihimizi bilmediğimiz için bir gelecek tasavvuru inşa edemiyoruz. Henüz ve hala bugünkü Türkçeye aktarılmadığı halde İngilizceye aktarılan yazma eserler var kütüphanelerimizde. Yayınevleri mi, akademi mi, devlet mi? Kim yapacak, nasıl olacak?

Derdi olan herkes ilgilenecek, ilgilenmeli… Başladı da zaten. ***Türkiye Yazma Eserler Kurumu*** mesela… Bizim kültürümüz bir yazma kültürü; bu nedenle önce dökümü çıkartılmalı, sonra tenkitli metinleri yayımlanmalı; sonra da çözümlenmeli… Her zaman dediğim gibi, geleceğe ilişkin bir niyetimiz varsa bu tür işler bir biçimde ele alınır. Biz bundan uzak olduğumuz için konuşup duruyoruz… Eylemeyen seyreder…

BİLDİĞİNİZ GİBİ DEĞİL

Uluslararası bir ekiple birlikte yazma eserler üzerinden bir çalışma yapıyorsunuz. O da merak ediliyor, ne olacak çalışma sonunda, ortaya ne çıkacak?

Hep birlikte göreceğiz. Felsefe-bilimde sonuçlar hemen ve kolay ortaya çıkmaz; o da süreklilik ister… Bu projede çalışanlar yavaş yavaş araştırmalarını yayımlamaya başladılar. Sahayla ilgili dergilerde pek çok makale neşrediliyor. Şimdilik ortaya çıkan şey olarak şunu söyleyebilirim: *Hiçbir şey bilindiği gibi değil…* Nasıl? Yayınlar arttıkça göreceğiz. Ama bunun için takip gerekli…

Kendi kültürünü tanıma konusunda önceki yıllara nazaran daha sahici bir kıpırdayış var gibi bugün. En azından İtibar'daki yazılarınız ve kitaplarınız ciddi yankı buldu. Neler dersiniz?

Katılıyorum. Dertli insanların sayısı artıyor demek ki… Dert derken geleceğe ilişkin niyetleri olan, teklifi bulunan insanları kastediyorum. Teklifimiz var ise derdimiz de var demektir; derdimiz var ise hem-hâl olup yola düşmüşüzdür. Şuna hep inandım: Bir yerde bulunmanın, kendine has bir işe kalkışmanın, hatta kendine ait bir cümle kurmanın asgarî zemini bir teklif sahibi olmaktır. Yankı bulmak da bununla ilgili, söz menzile girmişse birine değer hiç şüphesiz.

[15] Adetullah / âdetullah: Allah'ın kâinatta uyguladığı kanun ve prensipler. Allah'ın kâinatta câri olan usûl ve kanunu, sünneti. (Sünnetullah da denir.) Tabiatta canlı cansız bütün varlıkların nasıl hareket edeceklerini belirleyen Allah'ın emirleri, O'nun koyduğu değişmez düzen. Meselâ oksijenle hidrojenin birleşmesinden su meydana gelir. Işık, geldiği açıya eşit bir açı ile yansır ki, bunlar birer âdetullahdır. https://www.luggat.com/adetullah/1/1

Nitekim Taşköprülü-zâde şöyle der: ***"Her bilginin bir menzili vardır; o menzile varmadan, o bilgi nâzil[16] olmaz; çünkü nuzûl[17], menzile tabidir."*** Demek ki derdin, bilginin menzilindeyiz.

İNSAN YENİLENMEDEN HAYAT YENİLENMEZ

Üçü yeni, dört kitabınız yayımlandı. Yazılarınızın kitaplaştırılması yönünde talepler vardı. Uzunca bir süre bundan uzak durdunuz. Şimdi üç yeni kitapla bize ne demek istiyorsunuz?

Bir kaç yıl önce benzer bir soruya kısaca şöyle yanıt vermiştim: ***"Düşünmek yola çıkmaktır ve ben de yolda olduğumu ümit ediyorum. Yolda olduğumdan da hiçbir fikrimde kemal görmüyorum. Kitap ise ciddi bir iştir; kendimi, henüz, o ciddiyetin altına girecek yetkinlikte hissetmiyorum."***

Kendime ilişkin kanaatim değişmedi; ancak bir noktayı atlamışım; o da yol arkadaşlarımın, dostlarımın aynı kanaatte olmadığı. Neticede yazılarımın kitaplaştırılması, başta M. Ali Çalışkan olmak üzere yol arkadaşlarımın marifetidir... Bu kitaplar yine de bir şey demek istiyorlarsa dedikleri şöyle özetlenebilir:

Bir insanın kendine ilişkin kanaati değişmeden, olgu ve olaylara ilişkin bakış-açısı değişmez; çünkü insan yenilenmeden hayat yenilenmez...

Kaynak:

Genç, Y. (Aralık, 2014). Yanlışlara ağıt yakmaktan doğruları inşa edemiyoruz, Yeni Şafak Pazar Eki. https://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/yanlislara-agit-yakmaktan-dogrulari-insa-edemiyoruz-2038241

Teşekkür:

Bu değerli röportaj ile İhsan Fazlıoğlu okumalarına katkı sağlayan Yeni Şafak gazetesine ve Sayın Yusuf Genç'e teşekkür ederim.

---

[16] Nâzil: sf. (na:zil) esk. 1. İnen, inmiş. 2. Konaklayan.

[17] Nuzûl: Sözlükte inmek, yukarıdan aşağı düşmek, yağmur yağmak manasındaki "nezele" kök fiilinin mastarıdır. http://hadis.ihya.org/hadis-sozlugu/nuzul.html

https://fazlioglu.blogspot.com

"Bilgi kendine kayıtsız kalan kişileri ve toplumları affetmez. " Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu

İHSAN FAZLIOĞLU ÇALIŞMALARI

"Tatmin eden övgü ve sövgü sizin olsun, idrâk veren bilgi bize yeter."

"İdrâki olmayan doğru bilmez; vicdanı olmayan güzel eylemez."

Search

TOTAL PAGEVIEWS

9476

"Erdemlerin en büyüğü bilimdir. İnsanlar erdem sahibi olmazsa, şehir ve yöneticiler de erdemli olmaz."

Farabi, Erdemli Şehir

"Bizge vacip olğan – soñki nefeske qadar millet ve yurt oğrunda ğayrettir." İsmail Bey Gaspıralı

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu Çalışmaları Kütüphanesi

Muhammet Negiz | Haziran 24, 2018 | | Hiç yorum yok |

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu Çalışmaları Kütüphanesi yakında...

Share:

Devamı...

Popular Tags Blog Archives

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "Tarihten çekilen Türkler değil Osmanlılardır"

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "Tarihten çekilen Türkler değil Osmanlılardır" Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu ile gerçekleştirilen müla...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: Medeniyet Okumaları Notları

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: Medeniyet

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "Tarihten çekilen Türkler değil Osmanlılardır"

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "Tarihten çekilen Türkler değil Osmanlılardır" Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu ile gerçekleştirilen müla...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: Medeniyet Okumaları Notları

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: Medeniyet Okumaları Notları Yeni Akademik Yılımızda da Medeniyet Okumaları'na Yoğun Katılım (Birinci Ders). ...

Prof.Dr. İhsan Fazlıoğlu: "Prof. Dr. Fuat Sezgin ile Bilim Tarihi Üzerine Söyleşi"

Prof.Dr. İhsan Fazlıoğlu: "Prof. Dr. Fuat Sezgin ile Bilim Tarihi Üzerine Söyleşi" Alanında saygın bir yere sahip olan i...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "Ne Hintli bilgeler gibi sadece 'kendini', ne de İskender gibi yalnızca 'dünya'yı fethetmek…"

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu ile gerçekleştirilen Arka Kapak dergisi röportajını iktibas ettik. " Ne Hintli bilgeler gibi sadece ...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu Arşivi: Konferanslar, Seminerler, Dersler, Programlar, Okumalar

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu Arşivi: Konferanslar, Seminerler, Dersler, Programlar, Okumalar Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu tarafından verilen k...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu Osmanlı Klasik Dönemi Düşüncesi Dersleri Arşivi

Osmanlı Klasik Dönemi Düşüncesi Dersleri Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu tarafından İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde verilen Osmanlı ...

[İHSAN FAZLIOĞLU: "ÂMENTU'NÜN BEDELİNİ ÖDEMEK -Ne Yapmalı? Bedel, Bakış ve Süreklilik"]

İHSAN FAZLIOĞLU, İLEM (İLMÎ ETÜDLER DERNEĞİ YAZ OKULU AÇILIŞ DERSİ) ÂMENTU'NÜN BEDELİNİ ÖDEMEK -Ne Yapmalı? Bedel, Bakış ve Sürekli...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "AmenTU" Diyebilecek Bir Ferd Yetiştirmek

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "AmenTU" Diyebilecek Bir Ferd Yetiştirmek Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu: "AmenTU" Diyebilecek ...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu Sözleri

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'na ait ifadelerden bir kısmı aşağıdaki gibi alıntılanmıştır. Bir milletin geleceğini belirlemek o mill...

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu, Sözün Özü Programı 91. Bölümüne Katıldı

Türk ve İslam dünyasının temel konuları Sözün Özü'nde konuşuluyor. Fikirler, mütefekkirler, düşünce sorunları ve çözüm önerileri akademik...

PROF. DR. İHSAN FAZLIOĞLU SÖZLÜĞÜ[18]

- **Temessül:** Benzeşme, Özümseme
- **Tedebbür: B**ir işin neticelerini ve âkıbetini düşünmektir. (Kaynak: http://www.islamveihsan.com/tefekkur-nedir-teemmul-nedir-tedebbur-nedir.html)
- **Merbut: 1.bağlanmış, bağlı olan. 2.ilişik bulunan, ilişkin.**
- **Usûleyn:** İki usûl (usûlu'l-fıkh ve usûlu'd-dîn).
- **Mücerret:** 1.Soyut, 2. Katışık ve karışık olmayan, 3. Evlenmemiş, bekâr
- **İntisap:** 1. Bağlanma, 2. Girme, 3. Kapılanma
- **Aşkın:** İng. transcendent 1. Bir düzeyin ötesine yükselen, verilmiş bir sınırı aşan. 2. Üstün olan; insanlık düzeyinin üstüne çıkan (Tanrı). 3. Göz önüne alınan alanın dışına çıkan; özellikle bilinci aşan, bilincin dışına çıkan. 4. (Kant'ta) Olabilecek her türlü deneyin sınırını aşan,

[18] Muhammet Negiz tarafından çeşitli sözlüklerden derlenmiştir. İlgili kelimeler metnin bağlamında değerlendirilmelidir. http://fazlioglu.blogspot.com/2018/06/prof-dr-ihsan-fazlioglu-sozlugu-kelime-ambari.html bağlantısından yeni kelimeleri takip edebilirsiniz.

insan bilincini aşan. 5. Doğayı, gerçekliği aşan: doğaüstü, duyuüstü. Karşıtı bk. İçkin.

- **İçkin:** İng. immanent (Lat. immenens = içinde kalarak, içinde olarak < in = içinde; manere =kalmak transiens (aşkın) = bir şeyin ötesine geçerek, "aşarak"ın karşıtı) 1. Yalnızca bilinçte olan, yalnızca bilinç içeriği olarak var olan (şey). (Bilinçte içkin.) 2. Deney içinde kalan, deneyi aşmayan (şey). (Deneyde içkin.) 3. Dünya içinde, dünyada olan (şey). (Dünyada içkin.) BSTS / Felsefe Terimleri Sözlüğü 1975
- **Sabite:** 1. Değişmeyen, kımıldamayan. 2. Kanıtlanmış, anlaşılmış. 3.Bir formülde geçen ve önceden belirlenmiş bulunan değişmez nicelik. 4. Görünürde hareket etmeyen yıldız
- Delalet: a. (dela:let, l ince okunur) esk. 1. Kılavuzluk, aracılık. 2. mec. İz, işaret.
- **Muhdes:** sf. 1. Yeni kurulan, sonradan oluşturulan. 2. a. mim. Yapının özgün biçimlerine uygun olmayan sonradan yapılmış bölümler.
- **Mukayyet:** sf. esk. 1. Bağlı olan, bağlanmış. 2. Bir şart veya kayıtla bağlı olan. 3. Yazılmış, yazılı, kayıtlı.
- **Sübutiyet:** Sabit olma, kesinlikle değişmeme. https://www.luggat.com/s%C3%BCbutiyet/1/1.
- Usûleyn: İki usûl (usûlu'l-fıkh ve usûlu'd-dîn)
- **Adetullah / âdetullah:** Allah'ın kâinatta uyguladığı kanun ve prensipler. Allah'ın kâinatta câri olan usûl ve kanunu, sünneti. (Sünnetullah da denir.) Tabiatta canlı cansız bütün varlıkların nasıl hareket edeceklerini belirleyen Allah'ın emirleri, O'nun koyduğu değişmez düzen. Meselâ oksijenle hidrojenin birleşmesinden su meydana gelir. Işık, geldiği açıya eşit bir açı ile yansır ki, bunlar birer âdetullahdır. https://www.luggat.com/adetullah/1/1
- **Nâzil:** sf. (na:zil) esk. 1. İnen, inmiş. 2. Konaklayan.
- **Nuzûl:** Sözlükte inmek, yukarıdan aşağı düşmek, yağmur yağmak manasındaki "nezele" kök fiilinin mastarıdır. http://hadis.ihya.org/hadis-sozlugu/nuzul.html

"Dertli insanların sayısı artıyor demek ki... Dert derken geleceğe ilişkin niyetleri olan, teklifi bulunan insanları kastediyorum. Teklifimiz var ise, derdimiz de var demektir; derdimiz var ise, hem-hâl olup yola düşmüşüzdür."

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu